

Учителят лидер и ментор

Ясен
ВАКАШИНСКИ

Столичното 107. ОУ „Хан Крум“ е единственият български представител в проект, посветен на учителя лидер, финансиран по програмата „Еразъм+“. Проектът започва в края на 2018 г., като неговата цел е създаване на три интелектуални продукта – наръчник за лидерството в образованието, стандарти за учителя лидер и обучението на учители лидери. Повече за българското участие в Проекта и за целите, които преследват участниците в него, научаваме от преподавателката по музика и координатор на Проекта в 107. ОУ „Хан Крум“ Павлина Чочова.

„Основната цел е да се дадат насоките, в които трябва да бъде трансформирано образованието, за да стане по-адекватно на съвременните условия и да отговаря на очакванията и изискванията на днешните деца. През последните две години и половина страните, които участвахме в Проекта, се стремиме преди всичко да бъдем полезни. Нашите продукти са насочени към крайния потребител – учители, директори, ръководители на образователните институции, разбира се, и родителите“, казва Павлина Чочова. С полезните и иновативни неща в наръчника и стандартите, изработени от шестте участника в проекта, всеки може да се запознае на сайта на 107. ОУ. Над 100 страници съдържат най-важното и полезното за всеки учител или ръководител в образователната система.

Като най-значим елемент от трите съвместни продукта Павлина Чочова откроява практическото обучение. Тя споделя, че от всички участници в Проекта само реално практическо обучение, макар и в онлайн среда заради мерките, свързани с COVID-19. Така столичното училище успява да изпълни много от практическите задачи и най-важното – да покаже как събраната информация и теория от наръчника може да се приложи успешно в практиката. Макар че тренингът е онлайн, 238 преподаватели от цялата страна вземат активно участие, изпълнявайки практическите задачи. Благодарение на тази обратна връзка екипът установява, че 98% от всички участници биха препоръчали това обучение на свои колеги.

По време на съвместната си работа страните участнички достигат и до други важни изводи, а именно, че проблемите и трудностите за преодоляване в образователните системи на страните участнички са по-скоро общи. И макар, на пръв поглед, отделните образователни системи да изглеждат различни, всъщност те

Павлина Чочова

имат повече допирни точки. В съвместната работа по този проект всяка страна работи по определена главна тема, като екипът на 107. ОУ се концентрира основно върху „Учителят като лидер в класната стая. Учителят лидер като ментор, наставник и коуч. Стандарти за учителя лидер. Добри практики“.

Румъния, в лицето на екип от Университета „Лучан Блага“ в Сибиу търси отговор на въпроса какво означава да си лидер. Представителят на Турция е образователният инспекторат на област Анкара, който концентрира своята работа върху ролята на училищния ръководител. Гърция е представена от образователния инспекторат на област Ламия. Там проучват каква подкрепа е необходима за училищния ръководител. Събрани са исторически сводки, определения и различни видове предложения за организационни промени. Водещият партньор в Проекта е Полша. Институтът за усъвършенстване на учители и кадри в Краков изследва ролята на учителя лидер за усъвършенстването на качеството на работа в училище. Италия е представена от международен образователен институт със седалище във Флоренция. Там се проучват формите на сътрудничество между семейството и училището.

Почти две години и половина съвместна работа води и до ползотворен обмен на мнения, коментари, информация. Другият важен извод, до който достигат страните участнички, е, че въпреки променени заради пандемията, придобиването на лидерски умения и качества и тяхното усъвършенстване винаги стоят на дневен ред. „Днес учителят лидер, освен виртуозно владеене на знания и използване на свои иновативни методи и подходи, трябва да умее да борави и с новите технологични инструменти и да работи професионално в електронна среда на обучение. „Новото нормално“ доведе и до друга „реалност“ за преподавателя – да бъде под постоянен мониторинг от страна на родителите, които често са край своите деца, когато са в онлайн среда. Но това, от своя страна, носи и плюсове, тъй като поддържа обратната връзка преподавател – ученик – родител“, коментира координаторът на Проекта от българска страна Павлина Чочова.

Снимка ОУ „Гео Милев“ – Пловдив

Учениците на Боян Бодуров с радост се включват в изготвянето на видеоклипове по различни теми

Да мотивираш деца билингви

30-годишният начален учител от пловдивското ОУ „Гео Милев“ е убеден, че може да променя животи

Деляна ЛУКОВА

Как да се повиши мотивацията на учениците билингви, обучавани в мултикултурна среда. На този въпрос не само се опитва да даде отговор, но и експериментира в класната стая началният педагог от пловдивското ОУ „Гео Милев“ Боян Бодуров. Посвещава се на учителската професия преди 6 години, а днес вече е убеден, че тя може да променя животи. Затова и удовлетворението му от работата е огромно, независимо че често му се налага да бъде и родител, и следовател, и психолог, и търсач на изгубени вещи. Привърженик е на позитивното образование. Категоричен е, че нито една награда няма такава тежест както чувството, че си помогнал дори на един ученик да намери своето призвание.

Вслушвайки се в темите, които обсъждат в междучасията, вниквайки в проблемите, които вълнуват децата, запознавайки се с игрите на електронните им устройства и осъзнавайки, че се намираме в ерата на „Тик Ток“ и „Инстаграм“, се ражда идеята за създаването на късометражни филми. Не е без значение, че зад него застава и директорката Аелия Кирова.

„Работата над видеата е различна от обичайния урок в клас, по-забавна е, свързана е с интересна информация и любопитни факти, излиза извън рамките на традиционното общуване ученик – учител. Децата с радост приеха заснемането на видеа, когато сме вдъхновени от дадена идея“, разказва Бодуров.

Темите се раждат след анкета с учениците, за да се установят интересите им. Заедно с колегатата си Елена Иванова взимат реше-

Боян Бодуров

ние всеки да получи различна задача за събиране на информация, защото теми като спорт, доброта, здраве, изобретения са любими на всички. През декември миналата година излиза първият им късометражен филм. Успехът е невероятен, а децата го гледат десетки пъти и се радват на постигнатото от самите тях.

„Процесът по заснемане на даден клип ги мотивира, защото имат за задача да научат, напишат или нарисуват нещо. Мотивацията им расте както никога досега, а това повишава интереса им към поставените теми. Не е за пренебрегване моментът на очакване да видят самото видео, кое и как съм монтирал. Ситуациите, в които мога да използвам този подход, са безбройни. Например, ако едно дете е по-изолирано от останалите, аз мога да го направя главен герой в някои от видеата и по този начин да повиша неговото самочувствие и положение в класната стая. Значим фактор е и това, че самите родители гледат клиповете с голям интерес и си ги препращат едни на други. Възможностите ми са неограничени, свързани с това да предоставя даден материал на група хора чрез видеото, с което няма да се натрапя и да бъда досаден“, пояснява Бодуров.

Преподавателските му похвати се променят съобразно темата, аудиторията и времето. Неговата

философия за образованието поставя ученика в центъра. Убеден е, че всяко дете има своята силна страна, която трябва да бъде открита. При всяка удобна възможност провежда часовете си извън класната стая, особено по човекът и природата. Предвид етническият произход на учениците му, това спомага за по-лесно усвояване на понятията.

„Ученето чрез преживяване или събития от реалния живот е доказало своята ефективност. Има и много интересни образователни софтуерни продукти, които целят учене чрез игра. Използвам някои от тях в ежедневната работа. Децата билингви не започват при равен старт с връстниците си, чийто майчин език е българският. Те трябва да допълват и овладяват българската лексика, граматика, синтаксис, да се включат в новата обществена среда – училищната. А тя значително се различава от семейната – нови социални правила, различна ценностна система. Това изисква от педагога да познава специфичните културни особености, традиции и обичаи на ромското семейство, да спечели сърцето на всеки ученик и неговите родители. Ние, учителите, сме като лекарите – виждаме две очи, които търсят от нас съдействие, и само ако ни вярват, можем да намерим правилния път към тях. Тогава заедно по-лесно се откриват новите хоризонти на знанието“, категоричен е амбициозният млад педагог.

Тъй като е привърженик на позитивното образование, при проверката на тетрадките използва зелена химикалка. По този начин децата запомнят правилния отговор, а не се фокусират върху грешките си. Не пести похвали. Стимулира ги да не се притесняват да изразяват своето мнение, независимо дали е правилно, или грешно.